

Megújuló borvidékek

Csopak, Somló, Badacsony, Balatonfüred, Sopron, Ászár és Bársonyos borvidékeinek életében új korszakot nyitott az elmúlt ötéves terv: az olaszrizlinget mindenütt jellegzetesebb bort adó szőlőfajták váltották fel. A 2000 holdon telepített borszőlő fajták között az első helyet a rizlingszilváni foglalja el 600 holddal, ezt követi a zöldszilváni, szürkebarát, majd a tramini.

A következő években további 4000 holdon kell felváltani a kiöregedett tőkéket. A mostani tervidőszak feladata lesz a neves borvidékek szomszédságából eltüntetni a direkttermőket.

Vállalattá alakul a városellátó szövetkezet

Továbbra is részt vesznek az élelmiszer-ellátásban

A gazdasági reform bevezetése óta kialakult kedvező közgazdasági helyzet lehetőségeit kihasználva, öt gazdasági egység — a szegedi Felszabadulás Tsz., a tápéi Tiszatáj Tsz., a balástyai Móra Ferenc Tsz., a Szegedi Áfész és a Szegedi Pincegazdaság — létrehozta a Városellátó Szövetkezetet. Az alapítók az az cél vezérelte, hogy Szeged lakosságának ellátásához új árualapokkal járuljanak hozzá, s más kereskedelmi szervezetekkel — ha szerény kezelet között is — versenyt

indítsanak, és végezetül tiszteges nyereséget realizáljanak. A lakosság örömmel fogadta a megalakulás hírére, megelégedéssel nyugtázta az egymás után megnyitott és szép áruválasztékot kínáló üzleteket. Több mint három éves működése során a Városellátó Szövetkezet kivívta vevőkörztségének elismerését. A kitűzött célnak megfelelően, valóban bővítette az árualapot, a tésepek gazdaságából kikerülő friss sertésbőr és húskészítmények növelték a kínálatot. A friss

zöldség és gyümölcs rendszeres szállítása pedig az ellátás segítése mellett kedvező hatást váltott ki a napi árak alakulására is.

Az első évek nehézségein túlhaladva, 1969-ben és 1970-ben már számottevő nyereséggel zárták az évet. Ennél is többet jelent azonban, hogy kulturált kereskedelmi munkájukkal felsorakoztak az állami és szövetkezeti kereskedelem mellé. Kialakult állandó vásárlókörztségük.

Az elmúlt évben nehézségek támadtak a fiatal szövetkezet működése körül. A megjelent új jogszabályok tovább nem teszik lehetővé működésük szövetkezeti formáját. Válaszút elé kerültek tehát: keressenek-e új megoldást a törvény adta keretek között, vagy felszámolva a vállalkozást, megszűntessék az irányú együttműködésüket? Ez utóbbit azonban őrült hagyott volna az ellátási hálózatban, aminek negatív politikai és gazdasági hatását az együttműködő szervezetek vezetői is felismerték.

A napokban megtartott közgyűlés végleges választ adott, illetve megfelelő megoldást dolgozott ki: az idén közös vállalattá alakulnak át. A vállalkozásban részt vevő szervek vezetői — a társadalmi igényeknek megfelelően — vállalják a közös tevékenység új formáját, így kívánják hozzájárulni az élelmiszer- és gyümölcsezellátás javításához.

A közös vállalat létrehozása azt jelenti, hogy megvalósnak a szövetkezeti mozgalmától, attól a közösségtől, ahol első lépéseiket tették, ahol a közös munkával járó gondok megoldásához támogatást kaptak. Ezért az átalakulást kimondó közgyűlésen elismeréssel szóltak a MESZÖV munkájáról, annak segítőkészségéről.

Dr. V. D.

Ember és gépek

Az élet kényszeríti a vállalatokat, hogy olyan korszerű termelőberendezéseket keressenek és találjanak, amely az egyre jobban hiányzó munkáskezet pótolja.

A leggyakoribb érv, amivel a műszaki fejlesztést „aládúcoklják”, hogy kevés a munkáskéz. Azzal sem lehet vitatkozni, hogy egy-egy gyárunk szinte csak pénzügyi lasszóval — azaz a fizetési ráérgetések módszerével — képes feladatának végrehajtásához megfelelő szakembereket szerezni. De beszéljünk legalább ilyen őszintén a modernizálásra ösztönző másik tényezőről is: nem árt tudomásul venni, hogy jelenleg — átlagbér ide, pénzügyi megkötöttség oda — a jó szakembereket, vagy a keresett szakmák képviselőit nem kis mértékben éppen a kiemelt bérral lehet tartósan a gyárakhoz kötni. A kiemelkedő szaktudást, a szorgalmat, a tapasztalatot, a megbízhatóságot a vállalatoknak jól és egyre jobban meg kell fizetniük. Vagyis a végzett munka arányában kerüljön a borítékba a pénz is!... Úgyhogy ma már annyival többre kerül a jó munkaerő, hogy igenis érdemes mérlegelni — az öt helyettesítő drága gép

vásárlását, és beszűntetni a munkásokért való állandó szaladgálást. Viszont azzal is számolni kell, hogy az új technika — ha nem is mindig többet, de — mást vár el az öt irányító munkástól. Kialakult, vagy kialakulóban van a gyárakban olyan szakmunkásréteg, akik az automata-gepek, a nagy tudású berendezések kihasználása, teljesítőképessége múlik!

Sok-sok tapasztalat igazolja, hogy a korszerű berendezések a munkafegy-

lem növelésének legjobb eszközei. A technika dictálta munkafegyelmbe, az óraműpontossággal egymáshoz kapcsolódó gépekbe, a másodpercre mozduló automata továbbítászalagba — nem lehet már „beleprogramozni” a lottózást, a kedvező csapat témájának megvitatását, a sértődöttséget a művezetővel, az ótt-honi „összekoccanás” miatti rossz hangulatot. A technika ön maga a legjobb fegyelmező erő. Előírja a tempót, és nem tűri meg büntetlenül, hogy attól eltérjenek.

Nem feledkezhetünk meg arról sem, hogy a korszerű termelőberendezések munkába fogása nem egyszerűen csak a gazdaságosabb termelést teszi lehetővé, nem csupán a hiányzó munkáskezek pótlására szolgál, hanem nagyon sokat változtat az emberek eddigi élet- és munkakörülményein, gondolkodásának, magatartásának kultúráján is.

A szentüzeles megszűntetése, a nehéz fizikai munka átengedése a gépeknek, a jobb üzemi közérzet is természetes velejárója kell hogy legyen a modernizálódásnak.

Azért fontos átgondolni mindezt, mert iparunk egyre több új gépet vásárol, a vállalatok vezetői azonban ennek csak a műszaki-gazdasági oldaláról beszélnek általában, és a forintoszámmal, mérlegelnek. Nem kell hangsúlyozni, mennyire fontos a korszerűségnek ez a követelménye. De másról is szó van! A mellette dolgozó emberről, azokról is, akik alkalmazkodásától is, akik alkalmasságától, közérzetétől és lelkesedésétől függ legtöbbször a drága gépek sorsa, gazdasági hozama, műszaki képessége.

Bán János

Gazdagodó magyar—szovjet mezőgazdasági együttműködés

Dimény Imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter, aki részt vesz a magyar—szovjet gazdasági és tudományos-műszaki együttműködési kormányközi bizottság 10. ülésén, a magyar—szovjet mezőgazdasági együttműködésről nyilatkozott csütörtökön a moszkvai magyar tudósítónak.

Elmondotta, mind Mackevics szovjet mezőgazdasági miniszterrel folytatott megbeszélésein, mind pedig a kormányközi bizottság plenáris ülésein mindkét fél arról adhatott számot, hogy az utóbbi esztendőben a két ország közötti mezőgazdasági együttműködés eredményesen fejlődött és jól szolgálta mindkét ország mezőgazdaságának fejlődését.

Dimény Imre aláhúzza, hogy jó volt az együttműködés a két ország mezőgazdasági minisztériuma között is. Ez az együttműködés felölelte a mezőgazdaság valamennyi területét, de zömmel az agrotechnika, a zootechnika körében maradt és a mezőgazdaság valamennyi folyamatát, továbbá a mezőgazdaság műszaki-anyag ellátását kevésbé érintette. Mindemellett így is jelentős eredményeket hozott, különösen a magyar növénytermesztésben. Ennek eredményeképpen oldottuk meg a gabonaproblémát a harmadik ötéves terv idején. Hiszen ismeretes, hogy kegyegabona vetésterületünk 80 százaléka szovjet fajtát, a Bezostáját—1-et termesztjük nagyon jó eredménnyel.

Gabonabetakarító gépeinknek csaknem 100 százaléka szovjet gyártmányú és ezeket is nagy hatékonysággal alkalmazza a magyar mezőgazdaság.

Dimény Imre hangsúlyozta, hogy az együttműködésben továbbra is fontos szerepet töltenek be a növénytermesztés vonatkozásában a vetőmagszállítások, az állattenyésztés terén pedig a szaporítóanyag-szállítások. Ugyanakkor felhívta a figyelmet arra, hogy a következő időszakban mind a szovjet, mind pedig a ma-

gyar mezőgazdaság előtt legfőbb feladatként a belterjesítés áll, előtérbe kerül a munkatermelékenység növelése, a minőség emelése, a hatékonyság fokozása, s ez még inkább a műszaki fejlesztésre helyezi a hangsúlyt. Ennek figyelembevételével kell gondolkodnunk a jövőben a még hatékonyabb együttműködés kialakításáról. Ez azt jelenti, hogy az együttműködést az agrotechnikán túl az ipari háttér megteremtésére kell koncentrálnunk.

Egyszerre két villát építtetett

Bíróság elé kerül a gyógyszerekkel manipuláló orvos

A Komárom megyei főügyészség vádiratot nyújtott be dr. Szentirmai István, volt komáromi járási főállatorvos ellen, aki súlyos visszaéléseket követett el, s ezzel nagy károkat okozott a társadalmi tulajdonban.

Az 56 éves orvos a szőnyi és a mocsai termelőszövetkezetek állattálmányát kezelte, s mindkét gazdaságban ellátta a hatósági állatorvosi teendőket is. Ez utóbbira alapozta üzelmét. A vádirat szerint kétszer is értékesítette a gyógyszereket,

amit az egyik termelőszövetkezetben „megspórolt”, azt eladta a másikban. Az orvosi naplókban olyan mennyiségű gyógyszerek árát is felvette, aminek adagolása gyakorlatilag szinte lehetetlen. Ha a naplókban rögzített és a gazdaságok által kifizetett gyógyszereket az orvos valóban felhasználta volna, azzal károkat okozott volna az állattálmányban.

A gyógyszer-manipulációkkal szerzett pénz azonban nem fedezte az orvos igényeit, aki egyszerre két villát építtetett. Széles körű ismerettségét, s a vele szemben táplált bizalmat is illetéktelen kedvezmények megszerzésére használta fel. Szentirmai üzelmének a megyei népi ellenőrzési bizottság vizsgálata, illetve feljelentése vetett véget.

A szakértők bevonásával lefolytatott részletes, körültekintő bizonyítási eljárás alapján az ügyészség a társadalmi tulajdonban különösen nagy kárt okozó szikkasztás, csalás, valamint folytatólagosan elkövetett hivatali működéssel kapcsolatos hivatali előny követelése miatt emelték vádat dr. Szentirmai István ellen. A vádlott által okozott kár meghaladja a 200 000 forintot. A kár nagysága, az ügy társadalmi veszélyessége miatt — a Legfelsőbb Ügyészség állásfoglalása szerint — a bűnügyet első fokozaton esztergomi megyei bíróság tárgyalja. Dr. Szentirmai előzetes letartóztatásban várja a büntetőjogi eljárás lefolytatását.

Képernyő

MI ÚJSÁG?

Ezzel a mindennapi, sőt mindenórán kérdésel kopogtat be ezután Balogh Mária, a televízió egyre kedveltebb, s egyre gondolkodtatóbb műsorait készítő riportere különböző családok otthonok ajtaján. Bekopogtat, s elbeszéli, hogy miképpen élnek itt, s mik az öröm meg a gond okai amott. *Jelentéseket* készíti kezdődő, már javában tartó, s végehez közeledő életéről...

Szerdán kora este sugározták a „Mi újság?”-műsor első részét, s mindjárt a néző kedvére sugározták. Amilyen egyszerű, olyan tartalmas volt a közvetítésre szánt húsz perc: a bemutatásra kiválasztott nagy család — mert hiszen három nemzedéket láttunk-hallottunk, két-két taggal — a nézők közeli és kedves ismerőse lett: mindent megtudtunk róla, ami meghatározza csendes, egyszerű, de kiegyensúlyozottsága miatt annyira rokonszenves életüket.

Oly sokszor leírták — leírtuk — már hogy nincs

érdekesebb, mint a maga természetes környezetében megmutatkozó „utca ember”. Ez a „Mi újság?”-műsor most e típus felsorakoztató fórumának ígérkezik — kívánjuk, hogy az is maradjon.

Ugyancsak szerdán este vetítették a Thomas Mann *Lujzi* című novellájából készített tévéfilmet. Őszintén mondván: erősen féltünk Szendrő József megszokott kabaréfogásaitól, és most őszintén be kell vallani, hogy szép diadalt aratott a magyar színjátszás. Böffen Tóbiása önmaga felett. Visszafogott volt, szemérmes, megríkató,

Csak egy dolgot nehéz megérteni. Azt, hogy ezt a szépre, jóra sikeredett *Lujzit* ugyanaz a *Szőnyi G.* Sándor rendezte, aki nemrég a *Nagylegények* két minidrájának szánt hogys hívjáklával a nézőket úgy elkésértette. Igaz, hogy most Thomas Mann szolgáltatta az irodalmi nyersanyagot...

A. L.

Gyár épül a Mecsekalján

Pécs déli ipari övezetében új gyár építését kezdte meg a Baranya megyei Állami Építőipari Vállalat. Megbízója a Budapesti Mechanikai Laboratórium Híradástechnikai Kísérleti Vállalat, 260 millió forintos költség-

gel épített gyáregységet a mecsekaljai városban. Pécsen, ahol az elmúlt negyedszázad alatt túlsúlyban a nehézipar fejlődött, a zömében nőket foglalkoztató új üzem kedvezően alakítja a város iparszerkezetét,

Kitörés

Új filmek

Nyilvánvaló, hogy a szegedi filmbarátok is túljutottak már a mozinézésnek azon a kezdeti és kezdetleges állapotán, amely a sikert egyenlőnek tartotta a problémátlanossággal. Volt idő, amikor ez a két dolog egybeesett, amikor a nézők azt hitték, az a jó film, amelyik lezárja, s nem megnyitja a lehetőségeket. Ma már ezen az állapoton nemcsak a filmművészet, hanem a közönség is túlélt. Az alkotók, a forgatókönyvírók és a rendezők építhetnek erre a túllépésre, mint ahogy *Bacsó Péter* új filmje, a *Kitörés* is erre építve készült.

Mint a rendező eddigi filmjei, ez is az ifjúság körében játszódik, az ifjúság problémáinak tükrében látatja az egész társadalmat, a társadalom fejlődésének problémáit. A cselekmény bizonyos motívumai ebben az új filmben utalnak a rendező régebbi filmjeire — ilyen például a disszidálás kísérlete —, de azért ez a film teljes egészében szu-

verén és eredeti alkotás. Sőt, nemcsak eredeti, hanem valószínűleg az eddigi *legjobb sikerült* Bacsó-film.

Még akkor is az, ha némely mozzanatában *vitára készíti a nézőt* és a kritikust. Bizonyos *mesterkélt-ség* ugyanis annak ellenére is érződik a filmben, hogy az egész hiteles és meggyőző. Ez a mesterkélt-ség két pontban foglalható össze: az egyik a karakterek bizonyos *sematikus rajza*, a másik a színes technika következtében előállt *emelkedettség*. *Zsombolyai* János képei kísértés ideálizáltak, túlságosan dekoratívek; a mai magyar valóság városrészekben, házakban, lakásokban, bútorokban, üzemi épületekben, sajnos, jóval szürkebb és rendezetlenebb, mint ebben a filmben.

Ez azonban alig zavarja a dráma sodrására ügyelő nézőt, mert szép képek mögött, e gyakran túlszínezett valóság hátterében a mai életnek egyik *jellemző drámája* zajlik le. A film cselekménye és problematikája kétirányú: egyrészt az ifjúság pályakezdésének problémáit vizsgálja, másrészt dokumentumokat mutat be abból a harcából, amelyik a gazdasági élet, a termelés javítását és hatékonyabbá tételét célozza. Mindkettő tényleges problémája mai életünknek, de természetesen vitakozni lehet azon, hogy melyik mennyire jellemzően. A film

azonban szerencsére nem méricskél, nem centizget, hanem egy fiatalember pályakezdésének tükrében az emberi hitelességre ügyelve mutatja be ezeket a konfliktusokat.

A fiatalember, aki ennek a film-drámának a hőse, ki akar törni saját életének kereteiből, előbb nőül, később disszidálni szándékozik, majd úgy látszik, megtalálja helyét a vállalat komputer-laboratóriumában, illetve saját igazgatója lányának oldalán. Mindezek a kísérletek azonban kudarcot vallanak egyrészt a fiú hibájából, másrészt azért, mert a környezet ellenállása e célok megvalósítását megakadályozza. Ez a környezet — illetőleg e környezet legtipikusabb képviselői — az egyéni érdekeket, saját egyéni érdeküket tartják mindennél előbbvalónak, s van annyi erejük, hogy ezt a fiatalemberrel, illetőleg azokkal szemben, akik ennél magasabb társadalmi érdeknyire érdekesítésként cselekszenek, diadalra vigyék.

A film főszereplői: *Össter* Sándor a fiatalember, a szegedi *Iványi József* és a hajdani szegedi *Hőgye Zsuzsa*, valamint a komputeres-közgazdász *Liska Tibor*, aki kitűnően játszik ugyan, de nem színész, civil: a valószínűleg is közgazdász.

Ö. L.